

Consultatie Wijziging Beleidsregel geschiktheid 2012: invulling geschiktheidstoets voor beleidsbepalers van crowdfunding-platforms in het ontheffingsregime

De aanleiding voor de wijziging van de Beleidsregel geschiktheid 2012 is dat in het nieuwe artikel 2a van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (BGfo), welke bepaling naar verwachting op 1 januari 2016 in werking treedt¹, geschiktheid als norm is opgenomen voor beleidsbepalers van houders van een ontheffing voor bemiddelen bij het van het publiek aantrekken of ter beschikking verkrijgen van opvorderbare gelden (artikel 4:3, vierde lid, Wet op het financieel toezicht). Met de voorgestelde wijziging van de Beleidsregel geschiktheid wordt beoogd te verduidelijken wat verstaan wordt onder de norm 'geschiktheid' voor beleidsbepalers van crowdfunding-platforms die onder het ontheffingsregime van artikel 4:3 Wft vallen en welke aspecten bij de toetsing in aanmerking worden genomen.

De consultatie van de wijziging van de Beleidsregel geschiktheid 2012 vindt uitsluitend plaats in verband met de introductie van de geschiktheidstoets voor beleidsbepalers van crowdfunding-platformen die gebruik maken van een ontheffing voor het bemiddelen in opvorderbare gelden. De wijzigingen hebben geen gevolgen voor beleidsbepalers van andere financiële ondernemingen.

Opbouw document

In het consultatiedocument vindt u de integrale tekst van de Beleidsregel geschiktheid 2012 met geel gemarkeerd de nieuwe teksten in verband met de geschiktheidstoets voor beleidsbepalers van crowdfunding-platformen die onder het ontheffingsregime vallen. Aansluitend vindt u de integrale toelichting op de Beleidsregel geschiktheid 2012 met ook daarin geel gemarkeerd de nieuwe teksten.

Wij nodigen u uit om uw eventuele voorstel tot verbetering, uitsluitend ten aanzien van de geel gemarkeerde teksten, uiterlijk 31 augustus 2015 te mailen naar crowdfunding@afm.nl. Na de consultatie zal de AFM de reacties verwerken en de definitieve tekst van de gewijzigde Beleidsregel geschiktheid 2012 in de Staatscourant publiceren en op de website van de AFM plaatsen.

Achtergrond

Van professionele crowdfunding-platformen mag worden verwacht dat het beleid bepaald wordt door personen die daar geschikt voor zijn. Nu kunnen beleidsbepalers van crowdfunding-platforms die vallen onder het ontheffingsregime alleen nog op betrouwbaarheid worden getoetst. In het Wijzigingsbesluit financiële markten 2016 is daarom in artikel 2a BGfo geschiktheid geïntroduceerd als norm voor beleidsbepalers van houders van een ontheffing in de zin van artikel 4:3 Wft. Door ook deze beleidsbepalers voortaan te toetsen op geschiktheid, wordt de gewenste professionalisering van crowdfunding ondersteund. Onder beleidsbepalers worden naast de dagelijks beleidsbepalers (bestuurders van de onderneming) ook leden van een toezichthoudend orgaan, zoals een raad van commissarissen, verstaan.

Om invulling te geven aan de wijziging van het wettelijk kader per 1 januari 2016, moet ook de Beleidsregel geschiktheid 2012 worden aangepast. De nieuwe teksten in de Beleidsregel geschiktheid zijn de uitwerking van de norm die is vastgelegd in het nieuwe artikel 2a BGfo. Met de voorgestelde wijziging van de Beleidsregel geschiktheid wordt beoogd te verduidelijken wat verstaan wordt onder de norm 'geschiktheid' voor beleidsbepalers van crowdfunding platforms die onder het ontheffingsregime vallen en welke aspecten bij de toetsing in aanmerking worden genomen.

¹ Het nieuwe artikel 2a BGfo is onderdeel van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2016.

Indeling in Groep C

Op basis van criteria, zoals omvang van de toezichtpopulatie, de aard, de omvang, de complexiteit en het risicoprofiel van een onderneming, welk type producten of diensten een onderneming aanbiedt en het soort toezicht (prudentieel of gedragstoezicht) dat voor een onderneming relevant is, is in de beleidsregel een indeling van ondernemingen gemaakt naar drie groepen: A, B en C. Dankzij deze indeling worden de vereisten voor geschiktheid proportioneel toegepast en wordt tegelijkertijd gewaarborgd dat beleidsbepalers van verschillende soorten ondernemingen op consistente wijze worden beoordeeld.

Het ontheffingsregime voor bemiddelen bij het verkrijgen van opvorderbare gelden is nauw verweven met het regime voor financiëledienstverleners (adviseurs en bemiddelaars). Om die reden zijn beleidsbepalers van houders van een ontheffing ingedeeld in groep C, de groep waar (onder meer) financiëledienstverleners reeds zijn ingedeeld. Beleidsbepalers van groep C worden bij aantreden geacht geschikt te zijn als zij aantonen te beschikken over bestuurlijke vaardigheden nodig voor het (dagelijks) beleid en leidinggevende vaardigheden in een hiërarchische verhouding.

Specifieke en algemene vakinhoudelijke kennis

Er is voor crowdfunding geen aanvullend wettelijk kader waarin voorgeschreven wordt aan welke vakinhoudelijke eisen de dienstverlening van de platforms moet voldoen. Daarom is bepaald dat beleidsbepalers van houders van een ontheffing naast aantoonbare bestuurlijke en leidinggevende vaardigheden ook specifieke en algemene vakinhoudelijke kennis moeten kunnen aantonen. Deze vaardigheden en kennis moeten zijn opgedaan in een relevante werkomgeving gedurende ten minste twee jaar, waarvan minimaal één jaar aaneengesloten. Deze extra vakinhoudelijke eis geldt niet alleen voor beleidsbepalers van houders van een ontheffing in de zin van artikel 4:3 Wft maar bijvoorbeeld ook voor adviseurs en bemiddelaars van beleggingsobjecten.

Specifieke vakinhoudelijke kennis aanwezig bij minimaal één bestuurder

In het collectief van beleidsbepalers van crowdfunding-platforms moet specifieke vakinhoudelijke kennis aanwezig zijn met betrekking tot zakelijke kredietverlening. Daarbij moet gedacht worden aan aantoonbare ervaring met het inschatten van kredietrisico's voor zakelijke kredieten en het vaststellen van de afloscapaciteit van ondernemingen. Het is niet nodig dat iedere beleidsbepaler afzonderlijk beschikt over deze kennis en ervaring. Voldoende is als ten minste één beleidsbepaler in het collectief van dagelijks beleidsbepalers aantoonbare kennis en ervaring heeft. Als er een toezichthoudend orgaan is zoals een raad van commissarissen, dan moet ook in dat collectief minimaal één persoon aantoonbaar over deze specifieke vakinhoudelijke kennis beschikken.

Op deze manier kunnen innovatieve nieuwe ondernemers, die niet noodzakelijk achtergrond hebben in de financiële sector, starten met een crowdfunding-platform. Tegelijk wordt ook voorkomen dat het beleid van een crowdfunding-platform wordt bepaald door personen die onvoldoende kennis en ervaring hebben met het inschatten van kredietrisico's waardoor het risico, dat de bescherming van de belangen van consumenten geschaad wordt, onaanvaardbaar is.